

Břežan

Zpravodaj obřanů Břežů a Hřova

ROČNÍK V

ČÍSLO 8

26.11.1995

JE VÍRA DNES POTŘEBNÁ?
(Předvánoční úvaha Pavla Jiravy.)

Když papež Jan Pavel II. navštívil před roky Japonsko, tedy zemi s malým počtem křesťanů a měl tam setkání s mladými lidmi, tak na něj "vyskočila" s dotazem jedna mladá Japonka. S útočností mu řekla: "Co jste sem přijel dělat? Víte vůbec, že Japonsko, dokud bylo v zajetí nějakých náboženství, zaostávalo, ale nyní, když se od náboženství osvobodilo, je nejpokrokovější a nejlepší na světě!"

Papež neměl možnost se připravit, musel odpovědět hned, a proto řekl: "Ano, Japonsko je skutečně první na světě v technice a v dokonalosti svých průmyslových výrobků. Může být na to právem hrdé. Japonsko je však první na světě v počtu sebevražd mladých lidí! V celkovém počtu sebevražd patří Japonsku přední místo na světě. Na to již hrdé být nemůže. Zamysleme se nad tím. Jaká cena se platí za technické prvenství? Učinila špičková technika lidi šťastnějšími nebo jen pyšnějšími a uspěchanějšími? Kde hledat pravé štěstí člověka a smysl života? Já nabízím víru jako alternativu, vyzkoušenou dvěma tisíci lety křesťanské civilizace." To byla reakce Jana Pavla II. na útok mladé Japonky.

A co my zde? Stejný problém, stejná otázka. Odkud jsem, co tady dělám na světě, kam jdu, kde hledat pravé lidství a štěstí? To jsou otázky, které si klade přemýšlivý člověk, hledaje smysl své existence. Většina dnešních lidí odpovídá na tyto otázky buď pyšně, materialisticky, nebo neodpovídá vůbec, protože se o ně nezajímá. "Moderní" člověk odhodil víru, náboženství jako balast a myslí si, že osvobo-

zením od "tmářství" se mu podaří žít šťastně.

Celá historie lidstva moderního věku, se dvěma světovými válkami, spoustou místních válek, stálým nebezpečím vzrůstajícího násilí a agresivity člověka k člověku, drogového šílenství, totalitními režimy, které stály svět miliony obětí, je smutným dokladem jak se člověk mýlil a mýlí. Moderní člověk, který je poznamenán "vědeckým světovým názorem", převrátil životní hodnoty dané křesťanstvím ve snaze změnit svět a ejhle co objevil - bezvýchodnost, strach, beznaděj, prázdnotu..., nedokázal najít skutečný smysl života, nedokázal najít cestu důstojnou člověka.

A důsledek? Kolik lidí se obrací k drogám, alkoholu, kolik manželství a rodin se rozvrátí, kolik lidí utíká k okultismu, sektářství, atd. Člověk, který ztratil smysl života, se snaží zapomenout na svou prázdnotu v intenzitě okamžitého, byť prchavého prožitku.

Toto všechno jsou reakce člověka, který neví nebo nechce vědět, že všechny palčivé otázky, všechna úzkost a nejistota zmizí, jakmile změní svůj pohled na svět použitím principů víry. Lze se víru naučit? Víra přichází buď spontánně, nebo k ní člověk dochází na základě rozumového poznání. Dokonalý řád, jak v makrokosmu, tak v mikrokosmu živé buňky, mravní řád v srdci člověka - to jsou odlesky vyšší moci, kterou si sotva dovedeme představit. Můžeme jen vírou být přesvědčeni o existenci této moci.

Dokonalost a řád - to je symbol víry. Ta odpovídá na nejvnitřnější tužby a potřeby člověka. Člověk přece chce někoho milovat a být milován, chce být šťasten a touží

po nekonečném zdraví a nesmrtelnosti. V lidské bytosti je něco, co vzdoruje zániku a zapomenutí. To něco ho nutí, aby vytvořil dílo, které ho přežije, aby měl děti, což mu dává pocit biologické trvalosti. Bohužel platí, že všechn materiální princip má svůj začátek a konec. Čím více si tento cyklus uvědomujeme, tím více se zneklidňujeme a podle své povahy hledáme cestu k nalezení vnitřní rovnováhy a klidu.

Je však cesta, která naplní všechny naše tužby. Cesta přesahující život a otevírající smysl věčnosti. Její směr je vyjádřen v liště mravního kodexu vzniklého před tisíci lety. Slova z dávných věků však v sobě skrývají podstatu morálních principů, jež nikdy neztratily smysl ani v nejmodernějších civilizacích. Když se společnost řídila touto mravní normou, vzkvétala. Kam až došla, pomínula-li jí, známe. Předkládám proto zkrácený text DESATERA v dobré víře, že Vás svobodně osloví.

Věř v jednoho Boha.

Neber jméno Boží nadarmo.

Pomni, abys den sváteční světil.

Cti otce svého a matku svou, abys dlouho žil a bylo ti dobře na zemi.

Nezabiješ.

Nesesmilníš.

Nepokradeš.

Nepromluvíš křivého svědectví proti bližnímu svému.

Nepožádáš manželky bližního svého.

Nepožádáš statku jeho.

Blíží se konec roku a s ním i období vánočních svátků. Pro pohodu těchto předvánočních dní si připomeňme, jak v minulosti prosinec prožívali občané Přelouče a okolí.

První neděle toho tolik slibujícího a tolik očekávaného měsíce začínal advent. Do přeloučského kostela sv. Jakuba se scházeli všichni věřící z okolí na mši svatou, nazývanou RORÁTY, podle úvodního zpěvu RORÁTE COELI DE SUPER. Občané na svých domovních dveřích a v oknech umísťovali adventní věnec. Je to věnec ze smrkových větvíček, zdobený tu a tam snítkami mahonie. Na věnci jsou upevněny

čtyři svíčky, které se o adventních nedělích postupně rozsvěcují. První neděle jedna, druhou dvě, třetí tři a poslední neděle již hoří čtyři svíčky. V této roční době již pravidelně ležel sníh, který se pěkně vyjímal na římsách domů a stromech v městském parku. V prvních prosincových dnech ožilo náměstí ruchem mikulášského trhu. Byl nesmírně malebný a všichni občané se na něj těšili. Dobové fotografie zachycují dokonale atmosféru trhu při prosincovém sněžení. Svátkem dětské radosti a obdarování byl předvečer sv. Mikuláše. Po měšťanských domech chodil průvod známý i v současnosti a obdarovával děti. Tyto přitom prožívaly směsici bázně a radosti. Pomalu se blížil čas nejočekávanější - Vánoce. Obchody byly vyzdobeny vánočními symboly, v parku zářil vánoční strom a sníh dotvářel onu kouzelnou atmosféru svátků. Vánoce nebyly synonymem shánění, nervozity, byly to opravdu svátky klidu a míru, neboť ještě v těch dobách neztratily svou křesťanskou symboliku. A Štědrý den, to byl ten nejkrásnější a nejpoetičtější den roku, který byl zakončen důstojnou půlnoční mší. A byla to krásná cesta na půlnoční, ať již po sněhu nebo za suchého mrazu modrou nocí. Prosinec je kouzelně krásný měsíc. Jsou v něm sametové stíny, stříbrí se sníh, vyzařuje krása zvyků a starobylých koled. A víc a horoucněji než kdykoli jindy člověk pociťuje a přeje si, aby se pro celý svět naplnilo jásavé vánoční poselství radosti, lásky a míru všem lidem dobré vůle.

ZE ŠKOLNÍHO DENÍKU

BYLI JSME V PRAZE

V sobotu 11. listopadu jsme uspořádali pro žáky 3. a 4. ročníku výlet do Prahy s hlavním cílem navštívit Národní muzeum. Z bohaté nabídky jsme si mohli vybrat jen malou část. Největší zájem dětí vyvolala pochopitelně zoologická expozice. Neskrývaly své nadšení nad tisíci exponáty vycpaných živočichů, nebo nad jejich mohutnými kostrami. Nepřehlédly ani exotické motýly a brouky nejrozmanitějších

barev, tvarů a velikostí. Velmi na ně zapůsobila také národopisná expozice, ve které se seznámily se životem našich předků, překrásnými kroji, dnes již málo známým nářadím, nástroji a nádobím, které mnohé děti viděly vůbec poprvé. Výlet se vydařil a všem přinesl zábavu, poučení a mnoho nových poznatků.

V. Hanušová

ZLODĚJI, VE DNE V NOCI CHODĚJÍ

Obecní úřad se postaral o pěkný vzhled naší školy. Zaměstnanci a žáci se za pomoci některých rodičů snaží, aby stejně hezké bylo i její okolí. Vysadili jsme květiny, uklízíme, čistíme, prostě se o naši školu staráme. O to víc nás mrzí, že jsou tací mezi námi, kteří se nestydí jít ke škole krást. Jednou je to dřevo, podruhé ozdobné svyty světél a poslední trofejí ne-nechavců jsou celé trsy překrásných doubků, které zdobily vstup do školy. Je smutné, že někomu není stydno a hloupé krást ve škole. Doufejme jen, že jejich děti do naší školy nechodí. To by věru nebyl dobrý výchovný příklad.

V. Hamršíd

MIKULÁŠSKÁ NADÍLKA

Mateřská škola spolu s Obecním úřadem, za přispění řady sponzorů, zvou všechny děti na Mikulášskou nadílku, která se bude konat v sále hostince Na křižovatce v neděli 3. prosince ve 14. hodin. Součástí nadílky by mělo být i loutkové divadlo, při kterém se jistě dobře bavíte. Proto určitě všichni přijďte!

ZPRÁVY Z OBCE

PODĚKOVÁNÍ

Obecní úřad děkuje pánům Žákovvi staršímu a mladšímu a těm členům hasičského sboru, kteří se aktivně podíleli na udržbě a přípravě našeho hasičského vozu na technickou prohlídku. Vše skončilo s úspěchem a tak má zase naše auto všechny zákonem předepsané dokumenty v pořádku. Děkujeme.

JAK POKRAČUJE PLYNOFIKACE A ELEKTROFIKACE OBCE

Obě akce pokračují pomalu, ale jistě. Již několik týdnů máme položeny kabely k posílení vytápění části Festovny. Zatím se nám nedaří přimět rozvodné závody Pardubice k jejich zapojení a uvedení do provozu. Nejnovější slib je ten, že příští týden osadí rozvodné pilíře a snad i kabely zapojí a zprovozní. Původně jsme předpokládali, že by vše mělo být hotovo do konce listopadu, ale budeme rádi, když se to podaří alespoň do vánoc.

Pro efektivní vybudování plynovodu jsme se spojili s obcí Semín a Přelouč a absolvovali první jednání na Plynárenských závodech v Hradci Králové. Jednání, i když ne poslední, bylo úspěšné. Na jeho základě jsme objednali vypracování studie plynofikace Břehů, Semína, Lohenic a Mělic, která by měla být hotová do konce listopadu. Potom proběhnou další jednání s plynárnami o případném sdružení finančních prostředků a vypracování projektu. Pokud půjde vše dobře, předpokládáme, že do konce příštího roku budou hotovy projekty a bude vydáno stavební povolení. S výstavbou by se pak začalo v roce 1997.

ODMĚNY

Na pracovním zasedání Obecního zastupitelstva bylo rozhodnuto o vyplacení odměn za rok 1995 členům OZ, kteří vedou jednotlivé úseky činnosti. Odměny byly navrženy a schváleny v této výši:

Němec	3.000,- Kč
Vančura	1.500,- Kč
Rambousek	1.500,- Kč
Jirava	1.000,- Kč
Musil	1.000,- Kč
Moravec	1.000,- Kč
Ziegler	1.000,- Kč
Ševít	800,- Kč

DRAŽBA

Obecní úřad se rozhodl uspořádat dražbu vyřazených a nepotřebných věcí z majetku obce. Dražba proběhne ve středu dne 13.12. v hostinci Na Křižovatce od 18.30 hod. Dražit se bude:

4 ks psacích stolů		
vyvolávací cena každého	380,-	
3 ks plechové skříně	po 300,-	
3 ks skříň s nástavcem	po 350,-	
3 ks skříň dvoudílná	po 300,-	
1 ks registračka	250,-	
1 ks promítačka 16 mm	350,-	
1 ks zesilovač	150,-	
1 ks magnetofon	250,-	
1 ks reprobedna	50,-	
1 ks kufříkový gramofon	100,-	
1 ks vodárna	1.500,-	
1 ks psací stroj	750,-	
1 ks kalkulačka	50,-	
plechové radiátory 1 článek	5,-	

Seznam není úplný, bude doplněn ještě dalšími věcmi, které se postupně vyřazují. Zveme Vás všechny k účasti, protože mimo možnosti získání některého z dražených předmětů to bude i napínavá zábava. Peníze, které se z dražby získají, budou použity ve prospěch Mateřské a Základní školy.

OŘEZÁVANÍ STROMŮ

Žádáme všechny majitele stromů, které svými větvemi přesahují do veřejných prostranství, hlavně do chodníků, aby využily vegetačního klidu a stromy ořezali tak, aby byl zajištěn volný průchod. Neradi bychom to prováděli pomocí našich technických služeb, protože výsledek by nemusel být optimální. Pokud však stromy nebudou do jara upraveny, provede to obec na své náklady

Z ČINNOSTI SOKOLA

Nultého ročníku EUROTEAMU, který pořádalo ve dnech 24.-26.11. ústředí ČOS, se díky iniciativě paní Hoffmannové zúčastnilo i naše 6tičlenné družstvo. Tato soutěž družstev, která je oblíbená hlavně ve Skandinávii, má tři části: pódiovou skladbu, skoky s trampolínou a akrobatické řady. Naši mladí obstáli v konkurenci družstev z celé republiky se ctí. Děkujeme.

VÝLETY DO HISTORIE

JAK SE VE BĚHÁCH TOPILO A SVÍTILO

V minulém čísle Břežanu jsem Vás informoval o tom, jak přišla do

Břehů elektřina. Bez zajímavosti není ani to, jak se dříve topilo a svítilo. Palivem bylo vždy dřevo, které sedláci do roku 1848 dostávali jako deputát za různé roboty. Později si dřevo brali ze svých selských lesů a chudí lidé chodili sbírat větve a klestí. Do roku 1875 se sel a sklízel dvakrát ročně len, který po zpracování dával pazdeří, rovněž využívané k topení. Protože se jednalo o velmi hořlavý materiál, musely pazderny stát blízko vody a mimo obecní zástavbu. V selských staveních se místnosti nevytápěly, jen kuchyně při draní peří a jiných domácích pracích. Aby se zahřáli, chodily muži do hospody a potom brzo spát. Proto také bylo v rodinách více dětí než dnes.

Dalším topivem bylo dřevěné uhlí. Bylo nepostradatelné především pro kováře. Při pálení dřeva v milířích vznikalo nejen dřevěné uhlí, ale také další nepostradatelný produkt, kolomaz. Nevím, kde se ve Břehách uhlí pátilo, ale v Loheňicích byly milíře na uhlí a kolomaz ze smolného dřeva za vsí směrem k Výrovu, kde se dodnes říká "Na peci". Spotřeba dřevěného uhlí ve Břehách byla největší v panské kovárně a kolomazu od povozníků po silnici k Přelouči a Chlumci.

Do roku 1850 se svítilo v domácnostech a hospodářstvih loučemi. V roce byl vydán zákaz používat louče a bylo nařízeno svítit lampami s knotem v oleji. Toto nařízení kontrolovali četníci, jejichž stanice byla právě v roce 1850 zřízena v Přelouči. V roce 1850 byl také vydán příkaz, aby se zabránilo požárům, že střešní krytina musí být z nehořlavých materiálů.

První osvětlení obce bylo zavedeno v roce 1890. Obec koupila čtyři dřevěné sloupy, na něž byly zavěšeny lucerny na petrolej, který se dovážel až z Baku. Za sloupy byly zaplacené 4 zlaté a za petrolej v roce 1890 3 zlaté a v následujícím roce 17 zlatých. Lamy rozsvěcel a zhasel obecní strážník.

Topení a svícení si vynutilo první požární řád, vydaný podle zákona z roku 1876 Obecním zastupitelstvem 8.9.1877 a založení hasičského sboru ve Břehách 31.10.1897.

Ing. Josef Kutina, kronikář obce

Zpracoval: Němec